

Protokoll vid styrelsemöte 2022-10-11 på Askersunds Golfklubb, Askersunds kommun.

A. ADMINISTRATIVT

1. Mötets öppnande

Mötet öppnades av ordförande Ann Holmlid som hälsade alla välkomna.

***Beslut:** Mötet var behörigt utlyst och styrelsen konstaterades vara beslutför (se deltagarförteckning).*

2. Förslag till dagordning

Förslag till dagordning har skickats ut i samband med kallelsen.

***Beslut:** Dagordningen fastställdes.*

3. Val av justeringsperson

Förslag gavs på Susanne Jarl, Askersunds kommun.

***Beslut:** Mötet valde Susanne Jarl till justeringsperson.*

4. Val av ledamot i styrelsen

Stämman överlät till styrelsen att besluta om fyllnadsval för Zinkgruvan Mining AB. Valberedningen föreslår Christoffer Eriksson som ny ledamot i styrelsen.

***Beslut:** Mötet beslutade att:*

- *välja Christoffer Eriksson enligt valberedningens förslag.*

5. Protokoll mm

Ordförande frågade styrelsen om några oklarheter som inte kommer upp på dagens dagordning förelåg utifrån på de justerade protokollen. Inga oklarheter förelåg.

- Stämman:
 - [220510](#)
- Styrelse:
 - [220223](#)
- Verksamhetsutskottet (VU):
 - [220222](#)

- [220613](#)
- 220906 (på gång)
- Samförvaltning Fiske:
 - [220519](#)

***Beslut:** Justerade protokoll kan läggas till handlingarna.*

6. Ekonomi

Friederike gick igenom den löpande budgeten för 2022 med prognos. Nya priser för upphandlat miljöövervakningsprogram (utökning av provtagning, fler moment). Samtidigt var det mycket lägligt att Länsstyrelsen i Jönköping i samverkan med Vätternvårdsförbundet tecknade avtal om utsjöprovtagningar i mars 2022 då samma uppdrag sannolikt hade blivit dyrare nu. Länsstyrelsen tar en kostnad för miljögifter i biota (konto 4016) därmed mindre än beräknat på denna post. Intäkter prognosticeras uppgå till 3,30 miljoner (inklusive uppbokat och ”fritt” från tidigare år), och utgifter till 3,28 miljoner. Prognosen är att ca 22 000 kr kommer vara möjligt att föra över i ny budget för 2023. Det är högre budgetomsättning under 2022 jämfört med 2021. Noterbart var mer kostnader för miljögifter samt nya priser för upphandling och de planer som revideras under 2022. Budgeten är i balans och är den största i förbundet under de senaste 25 år. Kan finnas behov av provtagning för en del fisk och kräfta avseende på PFAS och vi återkommer till det under punkt 9.

***Beslut:** Styrelsen godkänner den ekonomiska lägesrapporten med prognos. Ev mindre ändringar delegeras till VU.*

7. Agenda 2023

Förslag på agenda 2023 skickades ut i samband med handlingarna och är följande:

- **Stämman:** 15 maj 2023 i Örebro län, alternativa datum: 11 maj, 10 maj 2023
- **Styrelsemöten:**
 - 12 april 2023 i Västra Götalands län, alternativa datum: 11 april, 5 april, 4 april 2023
 - 12 oktober 2023 i Jönköpings län, alternativa datum: 11 oktober, 17 oktober, 10 oktober 2023
- Datum för möten inom samförvaltning och VU bestäms inom utskotten och läggs upp på hemsidan.

Fysiskt vs digitalt

VU föreslår att styrelsemöten och stämman ska hållas fysiskt på plats, i regel erbjuds inget digitalt deltagande. Styrelsen instämde då bedömningen är att det finns ett syfte att träffas fysiskt som underlätta samverkan, informationsutbyte mm.

***Beslut:** Styrelsen beslutar att:*

- *Stämman hålls den 15 maj 2023 i Örebro län, och styrelsemöten den 12 april 2023 (Västra Götalands län) samt 12 oktober 2023 (Jönköpings län).*

- *Agenda 2023 för stämman och styrelsemöten kan fastställas och spridas till medlemmar samt annonseras på hemsidan.*
- *Styrelsemöten och förbundsstämman hålls endast fysiskt.*

8. Information från Samförvaltning

Malin gick kort igenom vad som hänt sen sist

- Ett möte sedan sist, protokoll finns på hemsida, se även punkt 5 ovan.
- Hade ett extrainsatt möte den 15 september för att enbart arbeta med förvaltningsplanen
- Framtida finansiering för samförvaltningen är idag osäker. Säkerställd finansiering finns via Leader Vättern fram till juni 2023 som det ser ut nu. Undersöker olika alternativ till finansiering, dels via Länsstyrelserna och via Europeiska Havs-, Fiskeri- och Vattenbruksfonden. Fiskefonden öppnar upp för ansökningar under hösten. Osäkert om våra möjligheter till stöd. Det blev en diskussion om nyttan med samförvaltningen, vikten av långsiktighet samt vilka möjligheter Vätternvårdsförbundet har att stötta utskottet vid behov. Det är inte budgeterat för extra stöd till samförvaltningen i budgeten för 2023 men det finns utrymme för det.

Beslut: *Styrelsen beslutar att:*

- *Styrelsen anser att samförvaltningen utgör en så pass viktig del av förbundets verksamhet att drift ska säkerställas.*
- *Då det idag är oklart om olika finansieringsalternativ och behov av finansiering så tas frågan upp på nästa möte när man vet mer om förutsättningarna. I vilken utsträckning Vätternvårdsförbundet kan stötta utreds senare och vid behov.*

9. Aktuella frågor

Livsmedelsverket har föreslagit [nya gränsvärden för PFAS i dricksvatten](#) som ska gälla från 2023 med en övergångsperiod till 2026. Vättern har mätbara halter men de ligger under föreslagna gränsvärden. Vätternvårdsförbundet började provta halter för PFAS i utsjön 2017, vattenverk har tagit prover i rå- och/eller dricksvatten sedan 2013. I utsjön överskrider halterna gränsvärden för vattenförvaltning. Halter är relativt stabilt vid intagskällorna för dricksvatten.

EU uppdaterar förordningen om främmande ämnen i livsmedel med gränsvärden för PFAS (bl.a. fisk och skaldjur). Det medför att gränsvärden för PFAS (fyra ämnen) kommer läggas till och förordningen kommer offentliggöras när som helst. Kommande gränsvärden baseras inte på risk- och nyttoanalysen vilket kommer kompletteras först 2024. Kostråden baseras på risk- och nyttoanalysen och därmed kommer kostråden inte förändras innan dess. Livsmedelsverket har idag ett kontrollprogram för dioxin i fisk från Vättern (och Vätern). När och hur likadant kommer finnas för PFAS är oklart, likaså hur tillsyn och reglering kommer ske.

Det är många frågor kring ämnet (både inom och utanför styrelsemötet) och styrelsen uppmanar kansliet att följa utvecklingen. Frågan är om Vätternvårdsförbundet ska ta egna prover och hur man ska samverka med övriga sjöar och länsstyrelser? Miljöföroreningar i fisk är också kopplad till försörjningsberedskap.

Styrelsen noterar informationen.

10. Vattenvårdsplan

Revidering av Vattenvårdsplanen pågår, med avstämningsår 2020. Friederike presenterade upplägg och arbetssätt för revideringen som innehåller vision och övergripande mål (7st) samt bedömningssystem med tillstånd och trend. Friederike åskådliggjorde exempel på övergripande mål med delmål och indikatorer. Miljömålen ska vara för Vätterns uppföljning det vill säga Vätterns tillstånd. Däremot följs åtgärder upp separat och utgör inte miljömål. Det läggs större fokus på åtgärder i denna plan och ska omfatta bedömning hur långt åtgärdsarbetet kommit och förslag, vem kan genomföra det, prioritering och fokusområden.

- Förändrat upplägg – ersätter miljö kvalitetsmålen med Vättern-specifika mål, större fokus på åtgärder
- Samordning med Förvaltningsplan Fisk & Fiske
- Samverkan är viktigt så att så många som möjligt tar till sig och använder planen, och känner delaktighet:
 - Workshop/Gruppdiskussioner om vision, mål och åtgärdsbehov oktober 2022
 - Digitala möten om åtgärdsförslag för att uppnå målen (hösten 2022)
 - Webinar om planen under remisstiden (början på 2023)
- Hantering av remiss, fastställande av planen och tidsplan; förslag från VU:
 - Preliminärt planeras för ett extrainsatt styrelsemöte feb 2023 för att godkänna remissversionen
 - Styrelsen föreslår ett per capsulam förfarande via e-post med beslutspunkt och förslag till beslut
 - Ambitionen är sen att styrelsen lägger Vattenvårdsplanen som proposition till stämman
- Total budgeterad för revideringen är 250k; bl.a. för extra-timmar till kansliet, redovisningsverktyg [konto 4042]

Beslut: *Styrelsen beslutar att:*

- *godkänna redovisad inriktning och planering för revidering av vattenvårdsplan.*
- *godkänner per capsulam förfarande per e-post med beslutspunkt och förslag till beslut. För att förtydliga förfarandet och bekräfta att arbetet går och har gått rätt till.*

11. Förvaltningsplan fisk och fiske

Revidering av Förvaltningsplan för fisk och fiske pågår. Malin presenterade upplägg och arbetssätt

- Utskottet Samförvaltning ansvarar för framtagandet av planen
- Det är ett stort fokus på förankring som genomsyrar hela arbetet
- Har och kommer genomföra fysiska och digitala möten/workshops med intressenter (3x2) och samförvaltningen
- Total budget ca 700 000 inkl. SLU (270 h) – Finansiering mer eller mindre klar [konto 4047]
- Tidsplan:
 - Remissversion klar till stämma 2023
 - Fastställa planen hösten 2023

- Hantering, förslag från VU:
 - Styrelsen ger Samförvaltningen tillsammans med VU i uppdrag att besluta om remissversion efter dragning av remissversion på stämman. Informationspunkt utanför stämman.
 - Styrelsen fastställer Förvaltningsplanen för fisk och fiske på höstmöte 2023.
- Frågan uppkom om vilken juridisk tyngd denna plan har. Planen är framtagen i samverkan med alla berörda och ska ses som ett rådgivande verktyg för alla som berörs av fisk och fiske i Vättern. Kansliet försöker förbättra hur planen ska användas så det blir tydligare.

Beslut: Styrelsen beslutar att:

- godkänna redovisad inriktning och planering för revidering av befintlig Förvaltningsplan för fisk och fiske.

B. MILJÖÖVERVAKNING & PROJEKT

12. Miljöövervakning enligt program 2022

- **Miljögifter i fisk:** Gemensamt projekt med Vänerens och Mälarens vattenvårdsförbund. Omfattar röding från 2021, redovisar och jämför även äldre abborre-resultat. Rapport kommer när som helst. [konto 4016]
- **Inventering av strandbottenfauna:** under oktober 2022, enligt program. Medins är utförare. Rapport under nästa år. [konto 4027]

Styrelsen noterar informationen.

13. MÖV-relaterade undersökningar och projekt 2022

- **Utvecklingsprojekt 2021 stabila isotoper:** Innebär test av ny metod för att beräkna en ”baslinje” för stabila isotoper som behövs för att med större säkerhet kunna fastställa arters trofinivå i en näringsväv. Resultaten kan användas inom miljögiftsövervakning men också i en ekosystembaserad förvaltning. Utförare är SLU Aqua och projektbudgeten är 200Kkr som kommer via anslag/utvecklingspengar från HaV. Klart. Blir ett PM men kommer inte publiceras.
- **Utvecklingsprojekt 2022 satellitövervakning:** Stora Sjöar avser att inom ett projekt undersöka möjligheten att använda satellitövervakning för miljöövervakning, tex klorofyll, temperatur, is mm. Finns stora möjligheter med satellitövervakning, även för småsjöar. En ansökan till Rymdstyrelsen har gjorts i samverkan med Brockmann Geomatics och SLU, Rymdstyrelsen har beviljat bidrag. Pågår.
- **BioAssay dricksvatten:** Kansliet har fått förslag från Skaraborgsvatten att analysera vattenkvalitet genom bioassay s.k. effektbaserade tester. Man mäter då effekt av ett vattenprov på celler, t.ex. effekter på könsreceptorer eller oxidativ stress, istället för halter av enskilda ämnen. Möte med dricksvattenproducenter augusti 2022, start av projekt 2023. 2 vattenproducenter från Vättern har anmält

intresse att vara med. Pågår samtidigt ett större projekt MiKe som kan samköras med/köra parallellt. För Vättern 1 lokal x 4 tillfällen x 1,5 nivåer 90 000 kr. [konto 4031, 2023]

- **Oligochaeta (fåborstmaskar) i Vättern:** Kansliet har kontakt med samma utförare av bottenfaunaprover från 1960-70-talet om att upprepa exakt samma analyser så historiskt. Kan möjliggöra jämförelser om indikatorarter, artsammansättning mm med undersökningar gjorda sedan 1911. [konto 4031]
- **På gång på SGU**
Stort projekt pågår för att undersöka miljögifter i bottensediment. Första stora inventering sedan 70-talet.

Beslut: Styrelsen beslutar att projekt genomförs enligt förslag.

14. Provfiske (program & projekt)

- **Spårning av fisk** mha telemetri. Inkluderar fler arter såsom röding, öring, harr och lax. Fler arter diskuteras som möjliga såsom signalkräfta.
- **Kräftprovfiske 2022** har genomförts enligt standardiserad metod anpassad för Vättern. Nummer 5 i ordningen. En hel del småkräftor på många lokaler.

Styrelsen noterar informationen.

15. Publikationer

Läs och ladda ned rapporter på vattnet.org.

- [Rapport 149: Signalkräftans påverkan på Vätterns ekosystem](#)
- [Rapport 150: Rödinglekprovfiske i Vättern](#)
- Fler manus finns i pipelinen.

Styrelsen noterar informationen.

C. INFO/KOMMUNIKATION/UTBILDNING

16. Åtterrapporering från Vätterndag 2022

Vätterndagen hölls den 20 september i Askersund med flera föredrag, ett panelsamtal och en fältkursion. Tema fågel, fisk eller mitt emellan. Friederike gick kort igenom dagen och reflektioner togs tacksamt emot vilket kan förbättras till kommande Vätterndagen. Följande reflektioner kom fram:

- Rörande panelsamtal från en av de deltagande: det blir en slags metadiskussion när man inte är insatt i frågorna, blir mycket att man representerar offentligheten.
- Inga presenter nästa gång. Skänka en gåva istället.
- Vätterndagen ska vara en dag för alla att ta till sig, vem man än är. Bredden är viktigt.
- Bra med det engagemang som finns, vi ska ta till vara på det.
- Tidpunkten för Vätterndagen ej optimalt för yrkesfiskets deltagande.
- Fältmomentet vid våtmarken var uppskattat och många som deltog.

Styrelsen noterar informationen.

17. Åtterrapportering från SIL Berlin 2022

Kansliet deltog på internationella SIL-mötet i Berlin. Kansliet presenterade två posters:

- Past, present and future anthropogenic stressors in a large Swedish lake
- Towards an ecosystem-based management (EMB) in Sweden's second largest lake

Mycket intressant som är aktuellt för Vättern, bl.a. klimatförändringens effekter, invasiva arter, miljögifter (bl.a. mikroplast) men även förvaltning och samverkan.

Styrelsen tyckte att det är mycket viktigt att kansliet fortsätta delta på forskningskonferenser, för att säkerställa kompetensutveckling, kontakter och potentiella samarbeten och representera förbundet.

Styrelsen noterar informationen.

18. Vätternliv

Förbundet har sökt medel och budgeterat för anpassning till nya läroplanen (60 000 kr under 2022 varav 40 000 kr från vattenmyndigheten.). Finns underlag som tydliggör vad vi behöver utveckla vidare om medel räcker till. Dessutom har uppgifter för yngre barn utvecklats och finns nu att hitta på [uppgiftsbanken](#). Vi behöver nå ut till skolorna och hjälp gärna till att sprida informationen om hemsidan och uppgiftsbanken. Vätternliv har bidragit till att förbättra och tillgängliggöra information om Vättern.

Beslut: *Styrelsen beslutar att*

- *kansliet har som uppgift att verka för fortsatt utveckling och upprätthållande av Vätternliv.*

19. Hemsidan mm

- **Vattem.org:** Nu en "extrawebb" via Länsstyrelsen, dvs extern webbsida men med support genom Länsstyrelsen. Flytt skedde i juni 2022, visst arbete återstår. Friederike visade vart man kan hitta information om organisationen och de protokoll som ligger ute.
- **Nyhetsbrev:** Framskjutet.
- **Översyn av tryckt material:** Friederike visade nytt material som är framtaget än så länge. Allt inom ramen för den översyn av material som pågår. Finns möjlighet att låna informationsmaterial såsom roll-ups vid behov. Hör av er i så fall.

Styrelsen noterar informationen.

D. VATTENRÅD

20. Bidrag till Vattenråd

- **Vattenmyndigheten**: Årligt bidrag ges till vattenråden från Vattenmyndigheten. Bidrag för 2022 har kommit (62.000 kr) där Vätternvårdsförbundet skickar vidare ca 50% är sökbart till föreningar i avrinningsområdet. (Vingsörådet, Vätterns Fritidsfiske och fiskevårdsförbund, Östra Vätternbranterna). Bidrag öronmärkt för Vikens vattenråd. Fråga inkom om inte Viken kan söka själva? Nej, de är delvattenråd under Vätternvårdsförbundet.
- **Extra-bidrag övergödning**: Förbundet har fått projektmedel för ett projekt i Alsen för kartläggning övergödning (102 500 kr). Överblivna medel har använts för inventering våtmarkslägen mm Lillån/Huskvarna. Redovisas under 2022.
- **Extra-bidrag kommunikation/samverkan och åtgärder 2022**: Förbundet beviljades totalt 200 000 kr för info/samverkan (Vätternliv, Vättern-dagen & hart) samt ett projekt i Orrnäsån. Projektering av torrfåran inför kommande miljöprovning i området. Även Viken beviljades medel för sedimentprovtagning.

Beslut: Styrelsen beslutar att

- *godkänna att kansliet använder 50% av bidrag internt och 50% till stöd för relevanta föreningar (mm) inom avrinningsområdet.*

21. Remisser/skrivelser/yttranden

Läs skrivelser på vattern.org.

Ut

- [Utvärdering Östra Vätternbranterna](#)
- [Tillstånd ARV Simsholmen](#)

In

- Samråd Dricksvattenintag Karlsborg
- Samråd Sibelco Baskarpsand

Pågående ärenden

- Karlsborg flygplats (tillstånd och markavvattning) – hos regeringen
Bankantsdränering – återförvisat till FIHM

Styrelsen noterar informationen.

22. Information: KalenderMöten inom förbundet:

- Styrelse: 12 april 2023 i Västra Götalands län
- VU: 13 december 2022 (skype)
- Samförvaltning: 27 oktober 2022 i Östergötland

Ämnesvisa möten/konferenser:

- 17-18 november 2022: Utförarmöte
- Rödingen- och öringens dag 30 oktober

Styrelsen noterar informationen.

23. Övrigt

Förslag till kommande möte om fisket i Vättern. Inledande bakgrund om fisket i Vättern och fördjupa oss i yrkesfisket efter det. Vi planerar för detta under nästa möte 12 april.

24. Mötet avslutas

Ordförande tackade för deltagandet och mötet avslutades.

Malin Setzer
Vid protokollet

Ann Holmlid
Mötesordförande

Susanne Jarl
Justeringsperson

Deltagare Styrelsen (st)

Ann Holmlid, Anders Hedborg, Anders Edholm, Carl Doverholm, Lars Gezelius, Anders Rockler, Jonny Ståhl, Gabriella Cahlin, Susanne Jarl, Emma Willared, Anders Lundgren, Sara Peilot, Taina Kuhna, Kennet Simonsson. Kristina Olsson via Teams.

Deltagare Intressenter i Vätterns Vattenråd

Inga deltagare

Kansliet

Måns Lindell
Friederike Ermold
Malin Setzer